

Om högern tar makten 2022 ...

STUDIEHANDLEDNING

av Mats Wingborg

Ett hot att ta på allvar!

Det hänger på dig. Du kommer att vara med att påverka vilket Sverige vi ska ha i framtiden.

Den 11 september 2022 är det riksdagsval. En möjlig utgång är att Moderaterna och KD (och eventuellt L) tar makten med stöd av SD. För första gången någonsin skulle det innebära att SD skulle få ett direkt inflytande över rikspolitiken, men det skulle också betyda att Moderaterna skulle få stor makt över den ekonomiska politiken.

Ingen kan se in i framtiden. Det går inte att exakt förutse vilken politik en högerregering som styr med stöd av SD skulle föra. Det beror bland annat på hur stora partierna i koalitionen blir i förhållande till varandra och vad som sker i partiernas interna förhandlingar.

Men en hel del går ändå att förutse. Analyser av vad Moderaterna, KD och SD tycker i olika frågor ger en fingervisning om vilken politik som partierna skulle föra om de fick styra Sverige.

Vi kan också dra slutsatser utifrån den politik som M, KD och SD faktiskt för i de kommuner som de redan styr tillsammans. Även det ger en fingervisning om vad de skulle göra om partierna fick makten på riksnivå.

Under våren 2021 har Liberalerna bytt fot och förklarat att de är beredda att sitta i en regering tillsammans med M och KD som tar stöd av SD. Även Liberalernas politik måste därför vägas in i analysen, även om det osäkert om partiet kommer in i riksdagen efter valet 2022.

Denna studiecirkel

Den här studiehandledningen utgår från boken "Blåbrunt Sverige – Så påverkas du om högern vinner valet" (Verbal, 2021) skriven av Mats Wingborg. Boken är en undersökning av hur Sverige skulle förändras om det blev en M-KD-(och eventuellt L)-regering som styr med stöd av SD efter valet 2022. Boken säljs via ABFs webbutik eller av förlaget Verbal (www.verbalforlag.se).

Cirkeln vänder sig till dig som är oroad över vad som skulle hända med Sverige om det blir en högerregering efter valet 2022, men det betyder inte att du behöver ha bestämda politiska uppfattningar. Oavsett om du är en nyfiken medborgare, politiskt aktivist eller aktiva i ett politiskt parti eller en facklig organisation kan cirkeln bidra till fördjupad kunskap och diskussion. Det är viktigt att det är högt i tak i cirklarna. Temat är hur Sverige skulle kunna förändras om det blev en högerregering. Några säkra svar om hur framtiden skulle kunna komma att se ut finns inte – även om det går att ge argument för att vissa saker är troligare än andra.

Det är cirkelmaterialet innehåller underlag för nio träffar. Men dessa går att dela upp på olika sätt och tillsammans i cirkeln bestämmer nu hur många gånger ni vill ses.

Tillsammans i cirkeln bestämmer ni också vilka frågor som ni vill diskutera. Men använd gärna den här handledningen som stöd. Antingen följer ni den i sin helhet eller plockar ut avsnitt som ni tycker är särskilt angelägna. De förslag till läsning och discussionsfrågor som finns nedan bygger på en stor del av boken, men det finns också några ytterligare kapitel i boken. Självklart går det att ordna möten även till dessa, men de kan också ses som överkurs.

För att studiecirkeln ska räknas i formell mening (det vill säga kunna rapporteras till ABF och beviljas statsbidrag) måste ni ses minst tre gånger, men det finns inget som hindrar er att träffas fler gånger.

Checklista för studiecirkeln

- Cirkeln ska bestå av minst nio studietimmar (en studietimme = 45 min) uppdelat på minst tre träffar.
- Deltagarna samlas högst tre gånger per vecka och träffarna får inte hålla på längre än fyra studietimmar vid varje tillfälle.
- Vi rekommenderar att ni är mellan sex och tolv personer. Tre deltagare inklusive ledaren är minimum. Max är 20 personer.
- En av er ska ha rollen som cirkelledare.
- Deltagarna ska vara 13 år eller äldre.
- Åtminstone tre av cirkeldeltagarna ska vara närvarande varje gång.
- Studiecirkeln ska vara tydligt skild från andra typer av föreningsverksamhet, som till exempel styrelsemöten.
- Verksamheten får inte ha ett kommersiellt syfte.

Cirkeln kan antingen vara fysisk då deltagarna möts (i skrivande stund ser det ut som om restriktionerna på grund av pandemin kommer att fortsätta att lätta) eller digital. Det är också möjligt att blanda fysiska och digitala träffar. För mer stöd kring digitala studiecirklar rekommenderas ABFs guide "Den digitala studiecirkeln", som kan laddas ner från ABFs webbutik.

Utförligare information till ansvarig cirkelledare finns i slutet av detta dokument. Kontakta ditt närmaste ABF-kontor för start av cirkel. De kan även ge dig information om hur du kan genomföra studiecirkeln digitalt.

Tema: Vad händer efter valet 2022?

LÄS KAPITEL 1-3 I BOKEN ("ETT ÖDESMÄTTAT VAL 2022", "OLIKA NYANSER AV BLÅBRUNT" OCH "ATT VARA LIBERAL ÄR ATT VARA KLUVEN").

► Texterna i boken ger en bild av det politiska landskapet i Sverige. En viktig del av beskrivningen är att först Moderaterna och KD och sedan även Liberalerna öppnat för att styra Sverige med stöd av SD.

Texterna analyserar också hur en högerregering skulle formatera sig. En tes är att SD skulle kunna få ett starkt inflytande genom att bli stödparti till en M-KD-(och eventuellt L)-regering, men att det inte är troligt att SD skulle sitta i regeringen. En annan tes är att det inte är troligt att Liberalerna skulle komma med i en sådan regering, dels för att partiet inte ser ut att komma in i riksdagen, dels för att partiet till sist skulle få svårt att acceptera SD:s krav i förhandlingarna om regeringspolitiken.

FÖRSLAG TILL FRÅGOR ATT DISKUTERA:

1. Vad tror du om de scenarier som boken tar upp? Hur troligt är det att Sverige skulle kunna få en M-KD-(eventuellt L)-regering som styr med stöd av SD?
2. Hur skulle Liberalerna agera i detta spel? Hur troligt tror du det är att partiet kan komma med i en regering som styr med stöd av SD?
3. Boken argumenterar för att SD inte kommer sitta med i en högerregering men få inflytande som stödparti? Tror också du att det är en trolig utveckling?
4. Dessa kapitel handlar mycket om det politiska spelet, om vem som vill styra med vem. Men det avgörande är hur det påverkar politikens innehåll. Vad är din känsla inför en M-KD-regering (och kanske L) som skulle styra med stöd av SD? Har du några argument som ger stöd för den känslan?

Tema: Hur skulle den ekonomiska politiken påverkas?

LÄS KAPITEL 4–5 I BOKEN ("ETT FORTSATT EKONOMISKT SYSTEMSKIFTE", "BLÅBRUN EKONOMISK POLITIK BETYDER ATT MODERATERNA STÅR VID RODRET").

► Diskussionen om vilken politik som en M-KD-(och eventuellt L)-regering som styr med stöd av SD har handlat mycket om vilket inflytande som SD skulle få på kultur-, media-, Integrations- och migrationspolitiken. Vad som mer sällan står i centrum är att framför allt Moderaterna skulle få ett stort inflytande på den ekonomiska politiken. Det är det centrala temat i kapitlen om den ekonomiska politiken.

I boken granskas Moderaternas ekonomiska politik. En kärna i analysen är att stora skattesänkningar är en grundbult i Moderaternas ekonomiska politik. För att finansiera de lägre skatterna vill Moderaterna bland annat dra ner på de ekonomiska skydden i socialförsäkringssystemen (a-kassa, ersättning vid sjukdom mm). Moderaterna tror att en ökad ekonomisk press på arbetslösa och sjuka kommer leda till att fler börjar jobba.

En annan åsikt som förs fram i boken är att SD har en delvis annan syn än Moderaterna på den ekonomiska politiken, däribland har SD försvarat a-kassan och sjukförsäkringen, men att mycket talar för att SD kommer att böja sig för Moderaterna. Ett av flera argument som förs fram för detta är att SD prioriterar kultur, integration och mediepolitik, men inte socialförsäkringarna. Det är med andra ord enklare för SD att gå med på Moderaternas krav när det gäller socialförsäkringarna än att "sälja bort" migrationspolitiken.

FÖRSLAG TILL FRÅGOR ATT DISKUTERA:

1. Vad tycker du om Moderaternas syn på skatter och välfärd? Vad tror du att den Moderata politiken skulle leda till? Moderaterna argumenterar för att bidragen i sjukförsäkringen och a-kassan bör vara låga. Moderaternas uppfattning är att bidrag leder till att människor inte jobbar? Diskutera den uppfattningen?

2. Skattedebatten handlar mycket om hur olika skatter påverkar människors beteende. Inte minst Moderaterna menar att höga skatter leder till att människor jobbar mindre. Vad anser du om dessa samband? Jobbar människor mindre i länder med högre skatter? Och skatter påverkar inte bara människors beteende utan också den offentliga sektorns intäkter. Hur tror du att välfärden skulle förändras av kraftigt sänkta skatter? Var skulle besparingarna främst ske?

3. En tes i boken är att SD kommer att låta Moderaterna bestämma det mesta i den ekonomiska politiken. Vad tror du om den slutsatsen?

Tema: Skola och arbetsmarknad

LÄS KAPITEL 9 OCH 18 I BOKEN ("SKOLPOLITIKEN – MODERATERNA, KD OCH SD I ALLIANS MED PRIVATA SKOLKONCERNER" OCH "FÖRSÖKEN ATT TRÄNGA TILLBAKA FACKET").

► Texterna i boken handlar om skolan och om arbetsmarknaden. Ett centralt budskap är att den svenska skolan blivit allt mindre likvärdighet efter en långtgående marknadisering (med aktiebolags-skolor, med fri etableringsrätt för fristående skolor, skolpeng etc). I dag vill Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet reformera systemet, men alla de övriga partierna sätter sig på tvären. De vill inte inskränka de stora skolbolagens möjligheter att ta ut vinst.

Ett annat budskap är att SD försöker underminera fackföreningsrörelsen, bland annat genom att vilja ta bort fackets rätt att utse regionala skyddsombud. SD har också försökt att bilda en egen fackförening med det uttalade syftet att minska LOs inflytande.

FÖRSLAG TILL FRÅGOR ATT DISKUTERA:

1. Vad anser du om de förändringar som skett av skolan? Vilka konsekvenser av marknadiseringen ser du? Och vad anser du att vi bör göra med skolan nu? Vilka reformer är önskvärda?
2. Vad tror du det beror på att S, V och MP vill genomföra reformer som minskar marknadens inflytande över skolan, medan övriga partier är motståndare till sådana förändringar?
3. Hur tror du att arbetsmarknaden och synen på fackföreningsrörelsen skulle förändras om Sverige skulle få en M-KD-(och eventuellt L)-regering som styr med stöd av SD?
4. M och SD förenas vill båda begränsa de fackliga organisationernas inflytande. Vari grundar sig partiernas samsyn?

Tema: Blåbrun kommunalpolitik

LÄS KAPITEL 6, 8, 10, 12, 15, 17, 19 OCH 23 I BOKEN ("MED HÅRDA NYPOR I SÖLVESBORG", HÄSSLEHOLM OCH DEN NYA POLITISKA KARTAN", KASTAD HANDDUK I BROMÖLLA", "I BJUV RÖSTADE MODERATERNA PÅ SD:S BUDGET", "SD HAR TAGIT KONTROLLEN I HÖRBY – HÄLFTEN AV DE KOMMUNALA CHEFERNA HAR BYTT UT", "SVALÖV – SD, M OCH KD MINSKAR ANSLAGEN TILL SKOLAN", "MODERATERNA OCH SD KÖR UTAN KD I STAFFANSTORP" OCH "I LANDSKRONA TAR LIBERALERNA STÖD AV SD".)

► I texterna beskrivs vad som skett i kommuner där SD och Moderaterna, ibland i samverkan med ytterligare partier, styr eller har styrt. De kommuner som tas upp är Sölvesborg, Hässleholm, Bromölla, Bjuv, Hörby, Svalöv, Staffanstorp och Landskrona.

Tre teman är centrala i berättelserna. Ett är att det genomgående är Moderaterna som satt prägel på den ekonomiska politiken. Privatiseringar av kommunala bostäder och äldreomsorg har drivits på och kommunala skattesänkningar har varit otänkbara även om välfärden skurits ner. Ett annat är att SD, men ofta med stöd från M och KD, försöker påverka kommunernas kulturpolitik. Det handlar skära ner på folkbildning, att inte tillåta att kommunerna hissar prideflaggan och att försöka kontrollera vilka böcker som biblioteken ska köpa in. Ett tredje tema i texterna är att SD i flera kommuner bedrivit en auktoritär politik där de satt sig över och försökt kontrollera kommunala tjänster. I en kommun som Hörby har detta lett till att hälften av de kommunala chefer blivit uppsagda och slutat frivilligt.

FÖRSLAG TILL FRÅGOR ATT DISKUTERA:

1. Reportagen och analyserna av kommuner där SD är med och styr visar att Moderaterna ofta fått styra den ekonomiska politiken. Vad tror du att det beror på?
2. I flera kommuner har SD försökt att styra och kontrollera det kulturella utbudet. Varför är detta viktigt för SD?
3. I bland annat Hörby har SD lagt sig och försökt att kontrollera de kommunala tjänstemännens arbete. Vad säger detta beteende om SD?
4. En M-KD-(och eventuellt L)-regering som styr med stöd av SD skulle ge legitimitet för att blåbruna koalitioner också skulle få styra i kommuner och regioner. Hur skulle det förändra Sverige (läs särskilt kapitel 8 om Hässleholm).

Tema: Den politiska högern och synen på media, kultur och folkbildning

LÄS KAPITEL 7 OCH 16 ("EN KULTURPOLITIK FÖR ATT DEFINIERA SVENSKHETEN" OCH "PUBLIC SERVICE SKA SKÄRAS NER OCH KONTROLLERAS").

► Kulturen och kulturpolitikens har en avgörande betydelse för högerradikala partier i hela Europa. Kulturen används för att stärka nationalismen och för att definiera vilka som tillhör vilken "nation". Även för SD har kulturpolitiken en strategisk betydelse. Även Moderater och KD vill skära ner i kultur och folkbildning, men SD går ett steg längre och vill se en ökad offentlig kontroll av kulturens innehåll.

Denna världsbild slår också igenom när det gäller synen på media och public service. M, KD och SD är överens om att public service ska stramas åt, men även här går SD ett steg längre och vill bryta det påstådda "vänster-liberala etablissemangets" inflytande över public services innehåll.

FÖRSLAG TILL FRÅGOR ATT DISKUTERA:

1. Vad skulle konsekvenserna bli av en blåbrun kulturpolitik? Hur tror du att Sverige skulle förändras?
2. Vad skulle konsekvenserna bli av en neddragning av public service? Hur tror du att det nya medielandskapet skulle se ut? Och hur skulle det påverka människors liv?
3. M, KD och SD vill skära ner i kultur, folkbildning och på stöd till public service, men SD vill också förändra kulturens och public services innehåll för att få bort det påstådda "vänster-liberala etablissemangets" inflytande. Diskutera denna skiljelinje! Vad betyder den för den praktiska politiken?

Tema: Den politiska högern och miljön

LÄS KAPITEL 11 ("MÅNGA FRÅGETECKEN KRING BLÅBRUN MILJÖPOLITIK").

► Texten visar att varken M, KD eller SD prioriterar miljö- och klimatpolitik. Bristen på genomtänkta strategier på området försöker man istället släta över genom att hävda att kärnkraften ska lösa problemen, detta trots att det är svårt att få företag att satsa pengar på kärnkraft. Inom SD finns också politiska underströmmar som förnekar klimatfrågan.

FÖRSLAG TILL FRÅGOR ATT DISKUTERA:

1. Moderaterna hamnar långt ner i rankingen när miljöorganisationer rangordnar partiernas miljö- och klimatpolitik och SD hamnar sist. Även den som granskar dessa partiers konkreta förslag kan konstatera att miljö- och klimatpolitiken är mindre ambitiös än andra partiers. Vad tror du är förklaringen till detta?
2. Bland högerradikala partier i Europa är det vanligt med klimatförnekare. Exempel på detta finns också inom SD. Vad tror du att det beror på att högerradikala och nationalistiska idéer stundtals kopplas ihop med en förnekelse av klimarhotet?

Tema: Den politiska höger och integration och migration

LÄS KAPITEL 25 OCH 26 ("INTEGRATION OCH MIGRATION – FRÅGORNA DÄR SD VÄGRAR ATT KOMPROMISSA" OCH "JIMMIE I TURKIET").

► En kärna i SD:s integrationspolitik är att dra ner på det ekonomiska stödet till personer som invandrat till Sverige från länder utanför Europa. Det handlar bland annat om att inte ge dessa invånare rätt till barnbidrag, bostadsbidrag och föräldrapenning, men också att dra ner de ekonomiska stöden till asylsökande. Även M och KD har likartade förslag, även om de inte går lika långt som SD.

I migrationspolitiken går SD längre än något annat politiskt parti. SD vill ha en "minusmigration", det vill säga att fler lämnar Sverige än flyttar till Sverige. SD vill därför kraftigt dra ner på alla former av invandring, däribland asylinvandring, anhöriginvandring och antalet kvotflyktingar. Det som är särskilt anmärkningsvärt i sammanhanget är att SD inte vill att Sverige ska fortsätta följa internationella åtaganden. Det riskerar att leda till att även andra länder blir mindre villiga att gemensamt anstränga sig för att lösa globala flyktingfrågor.

FÖRSLAG TILL FRÅGOR ATT DISKUTERA:

1. Moderaterna, SD och KD hävdar att personer som invandrar från länder utanför EU inte ska ha samma rätt till ekonomiska bidrag (bostadsbidrag mm) som andra invånare. Längst i denna riktning går SD. Hur skulle ett sådant förslag påverka integrationen?
2. SD går i bräschen för att Sverige ska dra sig ur internationella åtaganden i flyktingpolitiken (som att säga nej till kvotflyktingar). Hur skulle det påverka den internationella flyktingpolitiken?

Tema: Den politiska högerens ideologiska grundval

LÄS KAPITEL 20 ("DE BLÅBRUNAS IDEOLOGISKA GRUNDVALAR").

► Moderaterna, KD och SD har olika ideologiska utgångspunkter. M försöker förena liberalism med konservatism. KD betonar att partiet bygger på en speciell etisk grundval där människan utgör ett "mål i sig". SD hävdar att partiet är (social)konservativt och nationalistiskt. I sitt principprogram lyfter SD bland annat fram den svenska ideologen Teodor Holmberg som under slutet av livet uttryckte sin beundran för Hitler.

FÖRSLAG TILL FRÅGOR ATT DISKUTERA:

1. Av texterna i boken framgår att Moderaterna, KD och SD vilar på olika ideologiska grundvalar. Vad tror du att det skulle få för betydelse om partierna styrde tillsammans?
2. I SD:s principprogram finns en nationalistisk grundval som bygger på att det som tillhör den "svenska nationen" (som är något annat än den svenska staten) ska ha en särskilt förmånlig position. Vad tror du att dessa idéer skulle leda till om SD fick möjlighet att omsätta dem i praktisk politik?

Tema: Vilken politik bör föras istället?

LÄS KAPITEL 31 ("SUMMERING – ETT BLÅBRUNT SVERIGE").

► I det avslutande kapitlet i boken summeras slutsatserna från de övriga kapitlen. Den avslutande rader lyder: "Tesen i denna bok är att Sverige skulle bli ett sämre land om vi fick en M-KD-regering som skulle styra med stöd av SD. De blåbruna tankarna skulle sippra ner i samhällskroppen. Sverige skulle bli mer hjärtlöst, mer intolerant, mer slutet och mer ojämnt."

Dessa slutsatser är värda att diskutera, men det är också intressant att lyfta blicken och ställa frågan: Vilken politik borde arbetarrörelsen föra istället? Vad är det mest centrala i en politik som kan bli mer attraktiv än det blåbruna alternativet.

FÖRSLAG TILL FRÅGOR ATT DISKUTERA:

1. Gör en egen summering av vilken politik som du tror att en M-KD-(och eventuellt L)-regering skulle föra? På vilket sätt skulle en sådan politik förändra samhället?
2. Vad är det politiska alternativet till en blåbrun regering? Vilken politik bör arbetarrörelsen föra? Vilka förslag till reformer bör stå i förgrunden? Hur ska det bli möjligt att locka tillbaka väljare från SD till arbetarrörelsen?

Till dig som är cirkelledare

Den här delen är ett stöd för dig som cirkelledare och kursledare. Den innehåller praktiska tips när det gäller hur man leder en cirkel och förslag på upplägg av den. Välkommen som cirkelledare i ABF.

ETT GEMENSAMT LÄRANDE

Kanske har du varit cirkelledare tidigare eller själv gått en studiecirkel så att du känner till grundtanken. Om inte så är det viktigt att du får en känsla för hur man arbetar i en studiecirkel. Grundtanken är att alla i cirkeln delar med sig av sina kunskaper och att man lär sig tillsammans. Demokrati och delaktighet är två viktiga hörnstenar i en studiecirkel. Alla ska kunna påverka och känna sig delaktiga i arbetet. Det är det arbetsätt som gör att många upplever en studiecirkel som ett socialt givande, roligt och kreativt sätt att lära sig tillsammans.

FÖRBEREDELSE

Tillsammans med din kontakt på ABF går du igenom upplägget av studiecirkeln. Stäm av studiematerial, lokal och om det finns kunskap om deltagarna som är bra att ha med sig för dig som ledare. Kanske finns det sådant som kan vara värdefullt att veta om dina deltagare i förväg, exempelvis om de kommer från en och samma förening eller om de har anmält sig via ABFs kursprogram som är riktat mot allmänheten.

DELAKTIGHET OCH HÖGT I TAK

För dig som ledare gäller det att skapa ett generöst klimat där alla känner sig delaktiga. Eftersom studiecirkeln bland annat kännetecknas av tid för reflektion och frågor så är det viktigt att du som ledare ger plats och tid för det. I början av varje träff bör du öppna för frågor från föregående träff och berätta om dagens arbete. I slutet av träffen är det

också viktigt att du lämnar tid för reflektion och frågor.

I grupper brukar det oftast finnas några som har lättare än andra att uttrycka sig och ta plats. Som ledare är det din uppgift att se till att så många som möjligt deltar i samtalen. Frågor som "Är det här något du känner igen?" eller "Nu vill jag höra hur du tänker" är en bra inbjudan när en person sitter tyst. En grupp utvecklas hela tiden och för en del tar det några gånger innan gruppen känns så trygg att de vill delta i samtalen.

Försök att uppmärksamma alla i gruppen. Det är ett bra sätt att få deltagarna att känna sig sedda och som en viktig del av gruppen. Oftast är deltagarna nöjda, men det händer att någon ibland är missnöjd med ett gemensamt beslut. Det bästa du kan göra som ledare i det läget är att fråga varför personen inte är nöjd och sedan lyssna. Går saken inte att lösa kan det ändå skapa ett lugn i gruppen genom att du lyssnat på deltagaren som känt sig missnöjd. Deltagaren har blivit sedd.

Ett samtalsklimat med högt i tak främjar förutsättningar för lärande. Att våga vara nyfiken, våga säga lite fel ibland och våga kasta sig in i diskussioner är utvecklande för hela gruppen. Då du jobbar med en studiecirkel är det viktigt att tänka på att din roll som cirkelledare handlar om att öppna upp för ett gott klimat, skapa en god stämning i gruppen, lika väl som att vara kunnig i ämnet som cirkeln behandlar. Du behöver inte kunna allt som ledare. Att själv visa att du behöver ta reda på saker och lära dig mer innebär att du skapar ett klimat i gruppen som säger att det okej att inte veta allt.

PRAKTISKA SAKER ATT TÄNKA PÅ

Det finns en del praktiska saker att tänka på som cirkelledare. Du ska fylla i närvarolistan, digitalt eller på papper. Se till att den tekniska utrustning

som krävs för studiecirkeln finns tillgänglig och fungerar. Den första gången är det extra viktigt att vara ute i god tid, så deltagarna känner sig välkomna. Ställ iordning i lokalen. Försök sitta så att alla ser varandra. När ni lämnar lokalen ska den vara iordningsställd. Kom också ihåg att tala om för deltagarna att det är ABF som arrangerar studiecirkeln. Om det är genom en organisation – exempelvis en fackklubb, PRO eller funktionshinderorganisation – som cirkeln genomförs så talar du om att det är den organisationen i samarbete med ABF.

VAD ÄR EN ARBETSPLAN?

När man planerar hur man ska lägga upp en studiecirkel gör man en arbetsplan. Det är ett arbetsdokument som lägger en bra grund för att man ska nå målet med cirkeln. Vare sig du gör arbetsplanen själv eller använder den som finns i det här häftet så är det viktigt att du stämmer av med deltagarna. Finns det alternativa upplägg? Andra önskemål? När gruppen har enats om arbetsplanen och eventuella ändringar gjorts så lämnar du en kopia till ABF.

MÖJLIGHET ATT GÅ CIRKELLEDDARUTBILDNING

Alla cirkelledare inom ABF har möjlighet att gå en cirkelledarutbildning. Det första steget är ett introduktionssamtal. Det andra är grundutbildning steg G, som omfattar nio timmar. Efter det finns fördjupningskurser om lärande, gruppdynamik, att vara cirkelledare, med mera. Tala med ditt lokala ABF-kontor om du är intresserad av att gå en cirkelledarutbildning.

ABF:S VERKSAMHETSFORMER

ABF har tre verksamhetsformer: studiecirkel, annan folkbildningsverksamhet och kulturprogram. I studiecirkeln deltar minst tre och högst tjugo deltagare, inklusive cirkelledaren. Cirkeln

är på minst tre träffar med sammanlagt minst nio studietimmar (en studietimme = 45 minuter). I annan folkbildningsverksamhet är formerna friare och flexiblere, här finns pröva-på-verksamhet, workshops, temakvällar, endags- och helgkurser. Kulturprogram framförs inför eller tillsammans med minst fem deltagare utöver studieförbundets ledare. Det kan vara föreläsningar, teaterföreställningar, konserter, debatter med mera. Ett kulturprogram ska pågå i minst 30 minuter och vara utformat så att det bidrar till att skapa delaktighet, upplevelse och eftertanke.

Läs mer om ABF och ABFs verksamhetsformer i foldern "Med i ABF":

www.abf.se/medlemsorganisation/

ABF är Sveriges ledande studieförbund. Vi bedriver verksamhet i landets samtliga kommuner. Hos ABF samlas människor i studiecirkel för att lära, diskutera och skapa tillsammans. Vår grundsyn är alla människors lika och unika värde.

Den här studiehandledningen har tagits fram av Katalys i samarbete med ABF, och innehåller ett upplägg för studiecirkel i boken *Blåbrunt Sverige – Så påverkas du om högern vinner valet*. I handledningen finns förslag på hur cirkeln kan arbeta metodmässigt. Det finns också förslag på diskussionsfrågor.

**Gå en cirkel hos ABF
och lär dig tillsammans med andra!**